

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему «Обліково-аналітичне забезпечення та контроль операцій з виробничими запасами
(на прикладі ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ФМОІТ

Соколова Христина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Самострол Світлана В'ячеславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Питання обліково-аналітичного забезпечення та контролю операцій з виробничими запасами має важливе практичне значення та виробничу спрямованість, оскільки є необхідною передумовою для подальшого розвитку виробництва (або надання послуг) на підприємствах. Правильно організований облік виробничих запасів, що забезпечує якісну інформацію про їх наявність та рух, має вирішальне значення в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства та контролю за збереженням матеріальних цінностей.

Актуальність теми «Обліково-аналітичне забезпечення та контроль операцій з виробничими запасами» визначається такими факторами, як: економічна значимість виробничих запасів, потреба у виробничих запасах, комплексність управління запасами, вимоги законодавства та стандартів обліку тощо.

Мета дослідження – вдосконалення деяких напрямків обліку та контролю обліково-аналітичного забезпечення операцій з виробничими запасами на залізничних підприємствах.

Відповідно до мети підлягають вирішенню такі **завдання**:

- дослідити виробничі запаси, як економічну категорію;
- вивчити класифікацію виробничих запасів та їх оцінку;
- порівняти облік виробничих запасів у вітчизняній та міжнародній практиці;
- навести загальну організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- виявити особливості синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів на досліджуваному підприємстві;
- проаналізувати структуру та динаміку руху виробничих запасів на досліджуваному підприємстві залізничного транспорту;
- розробити деякі напрямки вдосконалення обліку та контролю операцій з виробничими запасами на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій».

Об'єктом дослідження є процес обліково-аналітичного забезпечення та контролю операцій з виробничими запасами на залізничних підприємствах.

Предметом дослідження є вивчення проблемних напрямків обліку та контролю операцій з виробничими запасами на залізничних підприємствах.

Методи дослідження. В процесі написання кваліфікаційної роботи використовувалися різноманітні наукові методи, як загальнонаукові, так і спеціалізовані. До загальнонаукових методів належать аналіз та синтез, індукція та дедукція, які допомогли виявити та узагальнити інформацію. Одночасно, для вирішення специфічних завдань були використані спеціалізовані методи, такі як спостереження, обчислення відносних та середніх значень, порівняння, прогнозування. Ці методи дозволили провести аналіз і отримати результати, необхідні для висновків та надання практичних рекомендацій.

Інформаційною базою дослідження є: різні джерела інформації, такі як законодавчі та нормативні акти, що стосуються бухгалтерського обліку, аналізу та контролю операцій з виробничими запасами. Також були використані наукові роботи, періодичні видання, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів. Електронні періодичні видання з використанням даних, наданих Державною службою статистики України, також внесли свій інформаційний внесок. Додатково, для отримання конкретної інформації були використані бухгалтерські документи, облікові реєстри та фінансова та статистична звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменування) та 18 додатків. Загальний обсяг роботи становить 65 сторінок. Основний зміст викладено на 60 сторінках. Робота містить 7 таблиць, 1 рисунок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Обліково-аналітичне забезпечення обліку операцій з виробничими запасами»** досліджуються виробничі запаси, як економічна категорія, наводяться думки сучасних науковців. Розглядаються методи оцінки виробничих запасів, класифікація запасів у залежності від різноманітних чинників. Порівнюється облік виробничих запасів у вітчизняній та міжнародній практиці, виокремлені основні відмінності.

У другому розділі **«Особливості обліку виробничих запасів на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій»»** наводиться загальна організаційно – економічна характеристика досліджуваного підприємства, простежуються особливості синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів. Розкриваються деякі напрямки вдосконалення обліку виробничих запасів на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій».

У третьому розділі **«Економічний аналіз та внутрішній контроль обліку виробничих запасів на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій»»** досліджуються мета, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами на досліджуваному підприємстві. Здійснюється аналіз структури та динаміки руху виробничих запасів ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій». Виокремлюються деякі проблемні питання внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами та шляхи їх вирішення на досліджуваному підприємстві.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження свідчать про досягнення поставленої мети та виявлення деяких напрямів вдосконалення обліку виробничих запасів ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій», а саме:

- класифікація запасів: розуміння та ретельний розподіл запасів за певними категоріями може допомогти досліджуваному підприємству визначити пріоритети управління цими запасами та забезпечити ефективний контроль над ними. Врахування більш точної класифікації запасів буде сприяти точному визначенню обсягів та вартості запасів, дозволить зосередити увагу на критичних категоріях запасів, ефективніше планувати та контролювати їх рух, а також розробляти стратегії з управління.
- оцінка запасів: відображає їх вартість у фінансовій звітності підприємства і впливає на прийняття управлінських рішень. Рекомендуємо змінити метод оцінки виробничих запасів при вибутті з метода середньозваженої собівартості на метод ідентифікованої собівартості. Наша пропозиція ґрунтується на тому, що досліджуване підприємство є не матеріаломістким, ця зміна буде сприяти достовірності фінансової звітності.
- мінімізація втрат: виявлення та аналіз причин втрат або знецінення запасів, а також розробка заходів щодо їх зниження, може значно покращити ефективність виробництва та фінансові результати підприємства. На балансі ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій» є в наявності неліквідні виробничі запаси. Вважаємо доцільним, відповідно до визначення терміну актив (ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигід у майбутньому) виключити неліквідні виробничі запаси зі складу активів досліджуваного підприємства. Завдяки цьому, ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій» отримує достовірну фінансову звітність.
- планування та прогнозування: збір та аналіз важливих даних про попит і пропозицію, сезонні варіації, ринкові тенденції, а також інші фактори, що впливають на надання залізничних послуг. Варто відзначити, що оскільки досліджуване підприємство є виробничим підрозділом та має декілька вищестоящих структур над своїм керівництвом – процес закупівлі та надходження виробничих запасів на підприємство дещо ускладнюється (запит, узгодження та відповідно – придбання та доставка виробничих запасів). На наш погляд, доцільно визначити граничну вартість виробничих запасів: поверх якої – потрібно узгоджувати їх придбання, а всі запаси, вартість яких нижча – дозволити ВП «Дирекції залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій» придбавати самостійно, без узгодження.

Врахування рекомендацій і розробка ефективних напрямків управління виробничими запасами мають потенціал для оптимізації фінансових ресурсів та підвищення ефективності управлінських рішень на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій». Це означає, що підприємство може покращити контроль над запасами, знизити їх надмірну або

недостатню кількість, зменшити витрати та покращити планування процесу надання залізничних послуг. В результаті, ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій» зможе досягти підвищення продуктивності та конкурентоздатності.

АНОТАЦІЯ

Соколова Х.С. «Обліково-аналітичне забезпечення та контроль операцій з виробничими запасами (на прикладі ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит»
(шифр та назва спеціальності) (назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі досліджуються виробничі запаси, як економічна категорія, наводяться думки сучасних науковців. Розглядаються методи оцінки виробничих запасів, класифікація запасів у залежності від різноманітних чинників. Порівнюється облік виробничих запасів у вітчизняній та міжнародній практиці, виокремлені основні відмінності.

Наводиться загальна організаційно – економічна характеристика ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій», простежуються особливості синтетичного та аналітичного обліку виробничих запасів на досліджуваному підприємстві. Розкриваються деякі напрямки вдосконалення обліку виробничих запасів на ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій».

Досліджуються мета, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами на досліджуваному підприємстві. Здійснюється аналіз структури та динаміки руху виробничих запасів ВП «Дирекція залізничних перевезень з організації взаємодії портів та припортових станцій». Виокремлюються деякі проблемні питання внутрішнього контролю операцій з виробничими запасами та шляхи їх вирішення на досліджуваному підприємстві.

Ключові слова: *виробничі запаси, витрати, кредиторська заборгованість, фінансова звітність, аналіз, внутрішній контроль.*

ANNOTATION

Sokolova H. S. «Accounting and analytical support and control of operations with production stocks (for example of the PE "Directorate of Railway Transportation for the Organization of Cooperation of Ports and Near-Port Stations»)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation» for the educational program «Accounting and auditing»
(code and name of the specialty) (title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The work examines production stocks as an economic category, and presents the opinions of modern scientists. Methods of estimating production stocks, classification of stocks depending on various factors are considered. The accounting of production stocks in domestic and international practice is compared, the main differences are highlighted.

The general organizational and economic characteristics of the PE "Directorate of Railway Transportation for the Organization of Cooperation of Ports and Near-Port Stations» are given, the peculiarities of synthetic and analytical accounting of production stocks at the investigated enterprise are traced. Some directions for improving the accounting of production stocks at the PE "Directorate of Railway Transportation for the Organization of Cooperation of Ports and Near-Port Stations» are revealed.

The purpose, tasks and sources of information of internal control of operations with production stocks at the researched enterprise are studied. An analysis of the structure and dynamics of the movement of production stocks of the PE "Directorate of Railway Transportation for the Organization of Cooperation

of Ports and Near-Port Stations» is being carried out. Some problematic issues of internal control of operations with production stocks and ways to solve them at the investigated enterprise are highlighted.

Keywords: *production stocks, expenses, payables, financial statements, analysis, internal control.*